

06 L'OPINIÓ

Irlanda ha dit “sí” al Pacte d’Estabilitat Pressupostària de la Unió Europea

Els resultats del referèndum que s’ha celebrat Irlanda aquest passat dijous, 31 de maig, han estat els següents*:

YES - 955.091 - 60,29%

NO - 629.088 - 39,71%

PARTICIPACIÓ (TURNOUT) - 1.591.385 - 50,6%

El primer que s’ha de dir és que aquest era un referèndum jurídicament vinculant per al Govern d’Irlanda. Si bé és cert, però, que encara que el resultat hagués estat el contrari el Tractat entraria igualment en vigor amb la ratificació de dotze països membres de la Unió Europea (tal com estableix el mateix Tractat).

Irlanda té ja una llarga tradició pel que fa a la celebració de referèndums de ratificació de Tractats relacionats amb la construcció europea: Adhesió a les Comunitats Econòmiques Europees (CEE), el 10 de maig de 1972; ratificació de l’Acta Única europea (1987); del Tractat de la Unió Europea (1992); del Tractat d’Amsterdam (1998); del Tractat de Niça (7 de juny de 2001, repetit el 19 d’octubre de 2002) i, finalment, del Tractat de Lisboa (juny de 2008, repetit l’octubre de 2009).

Com es pot veure Irlanda ha repetit el referèndum de ratificació de dos Tractats, el de Niça i, més recentment, el de Lisboa, amb la incertesa política que això comporta, tant a nivell nacional com europeu. I ara, com ja vaig esmentar al meu article anterior, el ministre de Treball i Innovació, Richard Bruton (Fine Gael), també va apuntar aquesta possibilitat en un debat radiofònic el matí del dijous, 17 de maig (és a dir, en plena campanya electoral). Tot i que aquestes declaracions van ser immediatament qualificades com un error pel Taoiseach i cap de files del partit, Enda Kenny, com es pot veure ja hi ha prou precedents com per pensar que no es va tractar només d’un lapsus linguae del ministre .

Si comparem els resultats d’aquest referèndum amb els dels dos darrers que hi ha hagut en relació amb la Unió Europea, veurem que al de Lisbon 1 (12 de juny de 2008) va guanyar el ‘no’ amb el 53,20% dels vots contra el 46,41%. Atès aquest resultat negatiu, el Govern irlandès va decidir convocar un nou referèndum per al dia 2 d’octubre de 2009 (Lisbon 2). En aquesta ocasió va triomfar el ‘sí’ amb un recolzament del 66,86% dels vots front el 32,74% que assolí el ‘no’. En la meua opinió personal (copsada llavors sobre el terreny) molts ciutadans van assistir amb certa perplexitat i desconcert a aquests processos repetitius (tant Niça com Lisboa), tenint la sensació fins i tot que els havien de repetir per què no havien contestat “correctament” la primera vegada.

Cenyint-nos als resultats en sí, s’ha de dir que s’ha confirmat el que preveien les en-

* Els resultats oficials van ser fets públics el divendres (l’endemà de la votació) per Ríona Ní Fhlanghaile, Referendum Returning Officer, a Dublin Castle (seu del centre nacional de recompte), a les 3.30 de la tarda (4.30 a Espanya), en una compareixença que va ser retransmesa per televisió. És la persona que està al capdavant del procés electoral i va ser nomenada pel ministre de Medi Ambient, Comunitat i Relacions amb els Governos Locals, Phil Hogan (FG).

* Sobre tot en una ocasió com aquesta en què, segons economistes i acadèmics destacats del país l'elector havia de decidir sobre qüestions econòmiques i de Governança europea bastant complexes. Part de l'altíssim nivell d'abstenció (ni més ni menys que de gairebé el 50% de l'electorat) pot trobar aquí una de les seves causes. Altra podria ser votants laboristes que van preferir quedar-se a casa en un dia de pluja.

questes, tot triomfant les tesis dels tres partits que demanaven el 'sí', encara que, com veurem, no tots han guanyat en la mateixa mesura. S'ha de tenir en compte que Irlanda no és un país gaire gran en termes de població (4.588.252 a data d'abril de 2011, últim cens publicat), dividit en 43 Constituències o circumscripcions electorals que podríem qualificar de petites en termes de ratio electors-electes i, en conseqüència, adquireix una certa rellevància l'actitud que adopti el Diputat de la teva circumscripció a l'hora de decidir el vot. És el que allí es denomina 'parish politics', que es podria traduir com política de districte o del County*. Un exemple d'això és, al meu parer, el fet de que a Connemara, la zona de la circumscripció de Galway West on el Diputat del Fianna Fáil, Éamon O'Cuív, té un fort ascendent, va votar majoritàriament 'no' (60%-40%), tot seguint el posicionament contrari d'aquest a la ratificació del Tractat (el cas d'Eamon O'Cuív, tractat a l'article: <http://www.fcampalans.cat/uploads/activitats/pdf/irlanda.pdf>).

De les 43 circumscripcions el 'sí' va guanyar en 38. El 'no' només ho va fer a les 5 restants: Dublin North West, Dublin South Central, Dublin South West, Donegal South West i Donegal North East. Resulta molt interessant destacar el fet que el vot va estar molt més igualat a la capital, Dublín, i a la seva àrea metropolitana, arribant a guanyar el 'no' a 3 de les circumscripcions de la capital. L'interès rau en el fet de que es tracta de districtes de forta influència electoral laborista però que s'han decantat pel 'no' malgrat les consignes del partit. La dada és preocupant pel partit Laborista per què implica una certa desafecció de les seves bases (la qual es ve posant de manifest de manera reiterada, des de fa uns mesos, a les enquestes d'intenció de vot com a conseqüència de la política econòmica restrictiva que està aplicant el Govern) i que no va ser pas negada per Pat Rabbitt (ministre de Comunicacions, Energia i Recursos Naturals i Diputat, precisament, per la circumscripció de Dublin South West). De fet, quan va ser preguntat sobre aquesta qüestió durant la jornada del recompte de vots, va dir que "en som conscients [al Partit Laborista] però tenim quatre anys per davant per a tornar a guanyar el vot de la classe treballadora". Per a molts analistes polítics el Sinn Féin ha sortit reforçat en el sentit de que ha reforçat el seu perfil com a partit tot erigint-se en únic referent per a molts votants d'esquerres (guanyant així la batalla al Labour) en oposar-se a la ratificació del Tractat (si deixem de banda els més minoritaris de la United Left Alliance i els Independents).

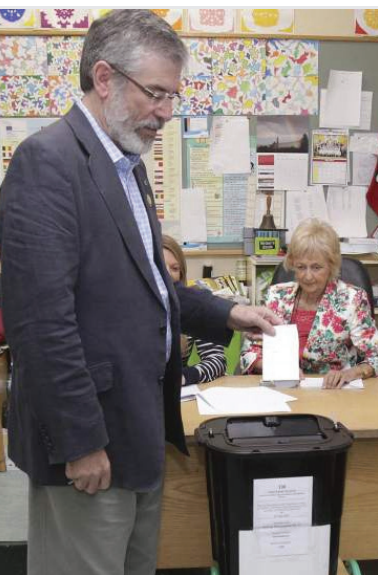
Aquesta és, precisament, una de les conclusions que es desprenen d'un primer anàlisi dels resultats: que una part gens menyspreable del que podríem catalogar com a classe treballadora (allà s'hi refereixen com a working class) va votar que 'no' seguint les indicacions del Sinn Féin (el qual, recordo, ha pujat a les enquestes al mateix temps que baixava el Partit Laborista) i que el 'sí' es va imposar clarament en el vot rural (important a Irlanda i normalment de caràcter conservador) i a les classes mitjanes-altes.

Fent un petit repàs dels comentaris fets pels diferents líders polítics que van participar al debat del programa especial de televisió mentre es realitzava el recompte, hem de dir que, des de la perspectiva del 'Sí':

- Es defensava el resultat com inclús més clar i contundent de l'esperat.
- Demostra que el poble irlandès no vol seguir el mateix camí (descendent cap a l'abisme) que Grècia (Joan Burton, Laborista, Ministra de Protecció Social).
- Que votar que 'sí' era el mal menor ("the less of two evils" va dir literalment Micheál Martin, líder del Fianna Fáil).
- És un clar senyal al nostres socis d'Europa de que complirem amb els nostres compromisos (Simon Coveney, Fine Gael, ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i Director de campanya del partit). Arribaran més inversions estrangeres.
- I un comentari general per part de tots els partits que recolzaven l'opció del 'sí': que aquest resultat vol dir que Irlanda vol seguir essent part d'Europa però vol renegociar les condicions del seu acord de rescat financer.

Pel que fa a la reacció dels que defensaven el 'NO':

- Una molt clara i comuna a tots ells: finalment el factor clau, decisiu, ha estat el de la por. "The fear factor", el va anomenar Joe Higgins, del Socialist Party - United Left Alliance;

El resultat s'ha acollit amb alleujament tant a Brussel·les com a la seu de la cancelleria a Berlín: el pla d'estabilitat pressupostària imposat per les autoritats alemanyes i d'altres països de la UE, i assumit per les comunitàries, continua endavant.

o "The fear factor prevailed", va dir Richard Boyd Barrett, de People Before Profit – United Left Alliance. En aquesta mateixa línia Boyd Barrett va dir que "hi ha hagut una campanya basada en la por: es va arribar a dir a la gent que si guanyava el 'no' es posava en perill el pagament de les pensions i les prestacions socials".

- "Molta gent va votar 'sí' a contracor", segons Mary Lou McDonald, número 2 del Sinn Féin (la frase textual va ser: 'Lots of people voted 'Yes' with heavy hearts', que també es podria traduir com amb els nassos tapats).

Per acabar, s'ha de fer encara que sigui un esment a les possibles repercussions que aquest resultat pot tenir a la resta d'Europa. Per començar, al programa especial al que he al·ludit, es va fer esment diverses vegades a la greu situació que està vivint Espanya. De fet, l'endemà ja es començava a dir que el Govern estarà molt atent a l'evolució dels esdeveniments i que si Espanya finalment ha de ser rescatada per a recapitalitzar el seu sistema bancari Irlanda estarà molt atenta per acollir-s'hi a les condicions que se'ns imposin, cas que aquestes siguin més beneficioses que les que regeixen per a ells (Éamon Gilmore, Tánaiste o viceprimer ministre i ministre d'Afers Exteriors i de Comerç, Laborista).

Està clar, d'altra banda, que el resultat s'ha acollit amb alleujament (encara que, donada la situació, momentani) tant a Brussel·les com a la seu de la cancelleria a Berlín: el pla d'estabilitat pressupostària imposat per les autoritats alemanyes i d'altres països de la Unió Europea, i assumit per les comunitàries, continua endavant. Recordem en aquest sentit que Irlanda serà l'únic país que ratificarà el Tractat d'Estabilitat, Coordinació i Governança a la Unió Econòmica i Monetària.

D'altra banda, influirà el referèndum irlandès a les eleccions d'un altre país rescatat com Grècia, del proper 17 de juny? I si ho fa, ho farà en el sentit de reduir les expectatives electorals de la coalició d'esquerres Syriza i del seu carismàtic líder, Alexis Tsipras? Tot i que pot ser que no tingui una repercussió molt directa segur que es utilitzarà com a argument pels partits més obertament defensors de mantenir l'acord de rescat amb la troika (Comissió Europea–Banc Central Europeu–Fons Monetari Internacional) com ara Nova Democràcia o el PASOK (Esquerra Democràtica té una posició més equívoca en aquesta qüestió).

En el que sí que segur que estem d'acord és que en aquests moments, la situació, malgrat el resultat irlandès, és prou inestable i imprevisible i que d'aquí al dia 17, que també se celebra la segona volta de les eleccions legislatives franceses, poden passar encara moltes coses. Haurem d'estar, doncs, molt atents.

Per a un major aprofundiment dels resultats recomano fonamentalment dues pàgines web:

www.rte.ie/news (referendum 2012)

www.irishtimes.com (Fiscal Treaty Referendum)

Pel que fa als resultats oficials, encara que només per als d'àmbit nacional, www.referendum.ie

I la del Ministeri de Medi Ambient, Comunitat i Relacions amb els Governos Locals, www.environment.ie (Local Government, Voting)